

โครงการวิจัยในชั้นเรียน

1.ชื่อเรื่อง การจัดกิจกรรมการเล่านิทานคำคล้องจองเพื่อฝึกทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย

ชื่อผู้วิจัย นางสาว

ไพริน อินตานวล

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์สุดารัตน์ พงษ์พันธ์

2.ความเป็นมาและความสำคัญ

ในการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัย สิ่งสำคัญที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนนอกจากเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย ด้านความสามารถทางการคิด สติปัญญา นั่นก็คือทักษะทางด้านภาษาหรือพัฒนาการทางภาษานั้นเอง ดวงสมร ศรีไสดำ (2552 : 12) ได้กล่าวว่า การพูดเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญอย่างหนึ่ง ใช้ในการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความคิดเห็น เพื่อให้ผู้อื่นได้รู้ได้เข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กปฐมวัย หากผู้เกี่ยวข้องคือพ่อแม่และครู รู้จักวิธีที่จะส่งเสริมพัฒนาการทางการพูดที่เหมาะสมและฝึกบ่อย ๆ ก็จะทำให้เด็กพูดได้อย่างชัดถ้อยชัดคำ กล่าวแสดงออกทางการพูด รู้จักเรียงลำดับทางการพูดของเรื่องราวก่อนหลังวกไปวกมา ทำให้การสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของตนถูกต้องชัดเจนขึ้นจะเห็นว่าการพูดเป็นการส่งข้อมูลออก เพื่อติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ซึ่งมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตลอดเวลา เนื่องจากมนุษย์มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และการพูดยังมีความสำคัญตลอดไป ครอบคลุมเท่าที่ผู้คนใช้การฟัง พูด อ่าน และเขียนสื่อความหมายกันอยู่

ดังทฤษฎีของ เพียเจต์ (Jean Piaget, 1969) นักจิตวิทยาชาวสวิสที่เป็นที่รู้จักในฐานะผู้เชี่ยวชาญในทฤษฎีพัฒนาการทางด้านสติปัญญา หนังสือและบทความทั้งหมดซึ่งเป็นผลงานของเขาเกี่ยวข้องกับ ความเจริญเติบโตและพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก ซึ่งทฤษฎีนี้เน้นถึงความสำคัญของความเป็นมนุษย์ อยู่ที่มนุษย์มีความสามารถในการ

สร้างความรู้ผ่านการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ซึ่งปรากฏอยู่ในตัวเด็กตั้งแต่แรกเกิด ความสามารถนี้คือการ เป็นกระบวนการที่เด็กสร้างโครงสร้างตามความคิด โดยการมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับสิ่งแวดล้อม 2 ลักษณะ คือ เด็กพยายามปรับตัวให้เข้ากับ โดยซึมซับประสบการณ์และการปรับโครงสร้างสติปัญญาตามสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดความสมดุลในโครงสร้างความคิด ความเข้าใจ การพูดการสนทนาจึงมีความสำคัญต่อเด็กเป็นอย่างมาก ทั้งใช้ในชีวิตประจำวัน และชีวิตการทำงาน การพูดจึงเป็นเครื่องมือสำคัญของการติดต่อสื่อสารที่จะนำไปใช้ในความสำเร็จในชีวิต ทั้งนี้เพราะมนุษย์ต้องใช้ภาษาอยู่เสมอและใช้คำพูดในการสื่อถึงบุคคลหรือเป็นวิธีหนึ่ง ในการถ่ายทอดชักนำเอาความรู้สึกนึกคิดของตนมาแผ่ แสดงให้ผู้อื่นได้ทราบและเข้าใจ การพูดจึงเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่ง ในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น (วิรัช อภิรัตน์กุล . 2524: 1-3) ดังนั้นการพูดสนทนาที่ดีถูกต้องเหมาะสมจึงเป็นการสร้างบุคลิกภาพที่ดีสำหรับบุคคลในอนาคต

การส่งเสริมการพูดให้กับเด็กปฐมวัยมีหลายวิธี เช่นการร้องเพลง การเล่นเกมบทบาทสมมติ การเล่านิทาน แต่ในที่นี้ผู้วิจัยสนใจที่จะใช้หนังสือนิทานคำคล้องจอง ในการฝึกทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย เพราะธรรมชาติของเด็กจะชอบฟังนิทานที่มีรูปภาพประกอบจะช่วยกระตุ้นให้เด็กอยากรู้อยากเห็น โดยใช้ภาษาพูดสนทนาสื่อสารกับครู เป็นการกระตุ้นให้เด็กอยากพูดทุกวันและจะทำให้เด็กพัฒนาภาษาให้ดีขึ้น

จากการสังเกตพบว่าในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านทับหมาก ห้องส้มโอ ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 23 คนและพบว่ามีเด็กนักเรียน ยังพูดเป็นประโยคไม่ค่อยได้และพูดเป็นเรื่องราวในนิทานไม่ค่อยได้ เด็กมักจะพูดคำเดียว จึงได้จัดกิจกรรมการเล่านิทานคำคล้องจองขึ้นเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีทักษะการพูดที่ดีทั้งทางด้านการพูดเป็นประโยค หรือพูดเป็นเรื่องราวได้ดีขึ้นเพื่อร่วมกิจกรรมได้อย่างมีความสุข

3.วัตถุประสงค์ในการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้เพื่อฝึกทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย โดย
การใช้นิทานคำคล้องจอง

เพื่อฝึกทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมเล่านิทานคำ
คล้องจอง

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะเป็นแนวทางให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับ
การจัดการศึกษาปฐมวัยได้นำการจัดกิจกรรมเล่านิทานคำคล้องจองนำ
ไปใช้ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา และส่งเสริมความสามารถ
ทางการพูดของเด็กปฐมวัยต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้วิจัยในครั้งนี้คือ เด็กนักเรียน ชาย – หญิง ห้องส้ม โอ
อายุระหว่าง 3-4 ปี ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านทับหมาก ปีการศึกษา
2560 จำนวน 23 คน
2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้คือเด็กปฐมวัยใน ห้องส้ม โอ
จำนวน 23 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง

5.ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น กิจกรรมการเล่านิทานคำคล้องจอง

ตัวแปรตาม ทักษะการพูด

6.ระยะเวลาในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560
ที่ทำการทดลองเป็นเวลา 2 สัปดาห์

7. คำนิยามศัพท์

เนื่องจากเป็นการศึกษารายกรณี เพื่อให้เข้าใจตรงกันในข้อความที่ต้องการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จึงกำหนดนิยามศัพท์ดังนี้

- เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กนักเรียนชาย – หญิง ที่มีอายุ ระหว่าง 3-4 ปีกำลังศึกษาอยู่ในช่วงชั้นเตรียมอนุบาล ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านทับหมาก สังกัดเทศบาลตำบลบ่อแฮ้ว อ. เมือง จ.ลำปาง
- ทักษะการพูด หมายถึง การส่งสารโดยใช้วัจนภาษาและอวัจนภาษาเพื่อให้ผู้ฟังได้รับสารแล้วเกิดความเข้าใจ การพูดออกเสียง การเปล่งเสียง
- นิทาน หมายถึง นิทานที่เขียนขึ้นมาเพื่อเล่าให้น่าฟังและสนุกสนาน เช่น เรื่อง ลูกหมูสามตัว, ไก่กระต๊าก, กระต๊าก, เจ้าหนูหุหุหาย
- คำคล้องจอง หมายถึง คำที่มีสระเสียงเดียวกันหรือคำที่มีเสียงสระและตัวสะกดในมาตรเดียวกัน กิจกรรมการเล่า
นิทานคำคล้องจอง หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กได้ใช้ภาษาเป็นสื่อกลางถ่ายทอดไปสู่คนอื่น เช่น เดียวกับการพูดผ่านเพลง ซึ่งเป็นบทประพันธ์ที่มีทั้งคำร้องและทำนองเพลง หรือคำคล้องจอง ซึ่งเป็นคำประพันธ์ที่ใช้ถ้อยคำง่ายๆ เหมาะแก่เด็กวัยเริ่มเรียน ทั้งนี้ ในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กทุกระดับ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต่างให้ความสนใจที่จะส่งเสริมการอ่านของเด็กเริ่มเรียน
- การจัดประสบการณ์การเล่านิทานคำคล้องจองเพื่อฝึกการพูด โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นนำ

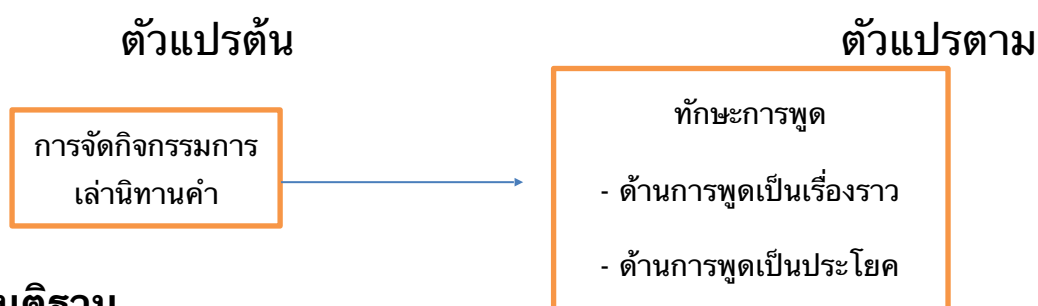
- ครูและเด็กร่วมกันร้องเพลงบ้านของฉัน พร้อมทำท่าทางประกอบ
- ขั้นสอน

- ครูและเด็กร่วมกันสร้างข้อตกลงในการร่วมฟังนิทาน เรื่อง ลูกหมูสามตัวก่อน แล้วให้เด็กพูดเนื้อหาของคำคล้องจองตามครูที่ละวรรค
- ให้เด็กอ่านตามที่ละวรรค เพื่อให้ออกเสียงอ่านถูกต้อง พร้อมกับครูชี้ข้อความคำคล้องจองให้เด็กอ่านตาม
- ครูอ่านเนื้อหาในนิทานและให้เด็กอ่านตามที่ละหน้าพร้อมให้เด็กดูภาพประกอบ

ขั้นสรุป

- ครูและเด็กร่วมกันสรุปถึงเนื้อหาในนิทานเรื่อง ลูกหมูสามตัว
- ### การประเมินผล
- การสังเกตการท่องคำคล้องจองเป็นประโยค
  - การสังเกตการพูดเป็นเรื่องราวในนิทานได้

8..กรอบแนวคิด

9.สมมติฐาน

เด็กปฐมวัยหลังที่ได้รับกิจกรรมการเล่านิทานคำคล้องจองมีทักษะการพูดดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

10.การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในกรณีศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูด
  - 1.1 ความหมายของการพูด
  - 1.2 ความสำคัญของการพูด

- 1.3 ทฤษฎีทางการพูดของเด็กปฐมวัย
- 1.4 กิจกรรมที่ส่งเสริมการพูดของเด็กปฐมวัย
- 1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูด

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่านิทาน

- 2.1 ความหมายของนิทาน
- 2.2 ประเภทของนิทาน
- 2.3 เทคนิคการเล่านิทานกับเด็กปฐมวัย
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่านิทานคำคล้องจอง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพูด

1.1 ความหมายของการพูด

การพูดเป็นพฤติกรรมการสื่อสารด้วยการใช้ภาษาที่ควบคู่ไปกับการฟัง กล่าวคือ เมื่อมีผู้พูดก็ต้องมีผู้ฟัง จึงจะเกิดความสมบูรณ์ จะขาดฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ได้

สวิต ยมาภัย (2525) ได้ให้ความหมายของการพูดไว้ว่า "การพูด คือ การใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และอากัปกิริยา ท่าทาง เพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความรู้สึก และความต้องการของผู้พูด ให้ผู้ฟังรับรู้ และเกิดการตอบสนอง"

จากความหมายดังกล่าวนี้ จะเห็นได้ว่า การพูดเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนเองให้ผู้อื่นได้รับรู้ เข้าใจ โดยอาศัย การฝึกฝน มิใช่เกิดขึ้นเอง โดยธรรมชาติ ธรรมชาติเป็นเพียงผู้ให้วัยวะที่ใช้สำหรับออกเสียงมาเท่านั้น คนเราถ้าอวัยวะที่ใช้สำหรับออกเสียงไม่บกพร่อง ก็สามารถเปล่งเสียงออกมาได้ ซึ่งเป็นเรื่องของธรรมชาติ แต่ที่จะเปล่งเสียงออกมาให้เป็นภาษาที่สื่อสารกันเข้าใจ ในหมู่มนุษย์ด้วยกันนั้น ต้องอาศัยการเรียนรู้ คือ เรียนรู้ถึงภาษาที่ใช้พูดจากัน ในหมู่เหล่า และอาศัยการฝึกฝน เพื่อให้พูดได้ดี บรรลุจุดมุ่งหมายของการพูดและใช้การพูดเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้

สรุปแล้ว การพูดก็คือพฤติกรรมการสื่อสารของมนุษย์ โดยอาศัย ภาษา ถ้อยคำ น้ำเสียง ตลอดจนกิริยาท่าทาง และอื่น ๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนแก่ผู้อื่น ให้เกิดผลตอบสนองตามที่ต้องการ

1.2 ความสำคัญของการพูด

การพูดและการสนทนามีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างมากทั้งในชีวิตประจำวันและชีวิตการทำงาน ดังที่นักการศึกษากล่าวไว้ดังนี้

พิชญาดา ธาตุอินจันทร์ (2551 : 18) ได้กล่าวว่า การพูดมีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก เป็นการสื่อความเข้าใจระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง โดยเฉพาะในเด็กปฐมวัยนั้น พ่อแม่ ครู ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องหาวิธีการเทคนิคต่าง ๆ ในการส่งเสริมพัฒนาการพูดด้วยการให้เด็กได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ ด้วยการพูดคำตอบจากคำทายของปริศนาคำทายจะช่วยส่งเสริมให้เด็กสามารถบอกชื่อสิ่งต่าง ๆ สื่อความหมายจากภาพเป็นเรื่องราวได้ ตลอดจนแปลความหมายของคำพูดเป็นประโยคสมบูรณ์ คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน ได้อย่างถูกต้อง

ศิวพร นิลสุข (2551 : 28) ได้กล่าวว่า การพูดเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคม การพูดเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้กิจการต่าง ๆ สำเร็จไปด้วยดี เนื่องจากการพูดต้องอาศัยน้ำเสียงเป็นสื่อ การที่ผู้พูดสามารถใช้ระดับเสียงต่าง ๆ กันตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมก็จะช่วยโน้มน้าวจิตใจของผู้ฟังไปในทางที่ผู้พูดมุ่งหมายได้ง่าย นอกจากนี้ในการพูด ผู้ฟังยังจะได้เห็นสีหน้าท่าทางของผู้พูดเป็นส่วนประกอบ ยิ่งทำให้เกิดความเข้าใจได้ดีขึ้น และการพูดยังสามารถสื่อความหมายได้อย่างรวดเร็วกว่าการสื่อความหมายด้วยวิธีอื่น ๆ

ดวงสมร ศรีไสดำ (2552 : 12) ได้กล่าวว่า การพูดเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญอย่างหนึ่งใช้ในการสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความ

คิดเห็น เพื่อให้ผู้อื่นได้รู้ได้เข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กปฐมวัย หากผู้เกี่ยวข้องคือพ่อแม่และครู รู้จักวิธีที่จะส่งเสริมพัฒนาการทางการพูดที่เหมาะสมและฝึกบ่อย ๆ ก็จะทำให้เด็กพูดได้อย่างชัดถ้อยชัดคำ กล่าวแสดงออกทางการพูด รู้จักเรียงลำดับทางการพูดของเรื่องราวก่อนหลังวกไปวกมา ทำให้การสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของตนถูกต้องชัดเจนขึ้น

จะเห็นว่าการพูดเป็นการส่งข้อมูลออก เพื่อติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ซึ่งมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตลอดเวลา เนื่องจากมนุษย์มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และการพูดยังมีความสำคัญตลอดไป ครอบคลุมเท่าที่ผู้คน ใช้การฟัง พูด อ่าน และเขียนสื่อความหมายกันอยู่

การพูดเป็นทักษะทางภาษาที่พัฒนาต่อเนื่องมาจากทักษะการฟัง ใช้เพื่อติดต่อระหว่างตัวเองกับบุคคลอื่น หากจะถามว่าการพูดต้องอาศัยอะไรบ้าง หลายคนคงไม่ลังเลที่จะตอบว่า การพูดต้องมีปาก มีลิ้น มีกล่องเสียง ถ้าจะดูอย่างผิวเผินมีแต่อวัยวะดังกล่าวก็สามารถพูดได้แล้ว แต่หาใช่เช่นนั้นไม่ แท้ที่จริงแล้วการที่เด็กจะพูดได้ก่อนคนอื่น ต้องอาศัยการฟังก่อนและต้องเข้าใจสิ่งที่คนอื่นพูดด้วย ทั้งวิธีการออกเสียงและวิธีใช้ภาษา

1.3 ทฤษฎีทางการพูดของเด็กปฐมวัย

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาษา

ชิตาพร เอี่ยมสะอาด (2548 : 37 – 41) ได้กล่าวถึงทฤษฎีและแนวคิด การเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัยไว้ดังต่อไปนี้

ทฤษฎีความพึงพอใจแห่งตน

ผู้คิดตั้งทฤษฎีนี้ คือ โม่ว์เรอร์ ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน เขาให้ชื่อทฤษฎีของเขาว่า เขาทดลองการสอนพูดกับนก พบว่านกจะเลียนเสียงพูดของคนเฉพาะเสียงหรือคำที่ผู้ฝึกพูดด้วยเวลาที่มันอิ่มหรือลู่ไปด้วย

ความรัก นอกจากนี้คำเหล่านี้ยังทำให้เด็กเพลิดเพลินและเป็นสุข การที่
 นกแก้วนกขุนทองสามารถทำเสียงต่าง ๆ ได้หลายอย่างนี้เอง จึงมีบาง
 เสียงที่คล้ายคลึงกับเสียงที่ใช้ในภาษาพูดของมนุษย์ที่แสดงออกถึง
 ความชื่นชมยินดี ดังนั้นเมื่อนกได้ยินเสียงตัวมันเองเปล่งเสียงออกมา
 คล้ายคลึงกับเสียงที่นำมาความปิติมาให้ขณะกินอาหารหรือถูกลูบไล้
 ด้วยความรัก นกจึงเลียนเสียงตามไปด้วย การให้รางวัลอย่างเหมาะสม
 จะทำให้การเลียนเสียงของนกดีขึ้นจนสามารถพูดเป็นคำเป็นประโยคได้
 เช่น “แก้วจ่ากินข้าว” เสียงที่เปล่งออกมาจะเป็นลักษณะของการให้
 รางวัลแก่ตนเอง เขาได้นำหลักจากทฤษฎีมาใช้กับการเรียนรู้ของเด็กใน
 การหัดพูดคำแรก และเชื่อว่าใช้ได้เช่น แม่พูดคำว่า “แม่” หรือ “ลูก” เป็น
 พัน ๆ ครั้งขณะป้อนข้าว อาบน้ำ เล่น เหยือกอม ให้นอน จึงพบว่าบางครั้ง
 เด็กก็เปล่งเสียง “แม่” ขณะเสียงและยังพูดคำนี้ทำให้เด็กมีความรู้สึกปิติ
 ปลาบปลื้มก็จะยิ่งพูดซ้ำมากกว่าพยางค์หรือคำอื่นที่ไม่มีความหมายให้
 จดจำเป็นพิเศษ ด้วยวิธีนี้เองทำให้เด็กพัฒนาถ้อยคำที่ใช้ในภาษามาก
 ขึ้น ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับรางวัลที่เด็กจะได้รับจากแม่ ส่วนในแง่ของปัญหา
 ด้านความเข้าใจมักมีผู้กังขานั้น ก็อธิบายได้ว่า ความหมายของเด็กอาจ
 เกิดจากการโยงความสัมพันธ์ เช่น เมื่อแม่พูดว่า “แม่” แม่ก็ปรากฏตัว
 หรือการให้เข้าใจความหมายคำว่า “ลูก” ด้วยการชี้ให้ดูในกระจก
 ทฤษฎีนี้เป็นการเรียนรู้การพูดของเด็กที่เกิดจากการเลียนเสียงกัน
 เนื่องจากความพึงพอใจที่จะทำเช่นนั้น โม่เวอร์เชื่อว่าความสามารถใน
 การฟังและความเพลิดเพลินจากการได้ยินเสียงผู้อื่นและเสียงตัวเองเป็น
 สิ่งสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาทางภาษาของเด็ก

ทฤษฎีการเลียนแบบ

ทฤษฎีนี้เชื่อว่าพัฒนาการทางภาษานั้นเกิดขึ้นหลายทาง โดยอาศัยการ
 เลียนแบบซึ่งอาจเกิดได้จากการมองเห็นหรือการได้ยินเสียง โดยผู้
 ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเลียนแบบในการพัฒนาภาษาอย่างละเอียด
 คือ เลวิส (Lewis) เป็นนักภาษาศาสตร์ในปี ค.ศ.1951 กล่าวว่า การ

เลียนแบบของเด็กเกิดจากความพอใจและความสนใจของตัวเองเป็นปฐม ปกติช่วงความสนใจของเด็กนั้นสั้นมาก เพื่อที่จะชดเชยเด็กจึงต้องมีสิ่งเร้าซ้ำ ๆ กัน ซึ่งทำให้เด็กมักพูดซ้ำ ๆ ในระยะของการเล่นเสียง บางครั้งก็ใช้การเคาะโต๊ะ เคาะจังหวะไปด้วย เมื่อศึกษาถึงกระบวนการเลียนแบบภาษาพูด ก็พบว่าจุดเริ่มต้นเกิดเมื่อพ่อแม่เลียนแบบเด็ก ในระยะเล่นเสียง เช่น เด็กเผชิญกับการพูดย้าพยางค์ “แม่” เมื่อเสียงที่เด็กเปล่งออกมานั้นก่อให้เกิดความสนใจ เด็กก็จะกล่าวซ้ำอีก

การฝึกภาษาที่ดีนั้นเด็กควรได้รับการฝึกจนกระทั่งมีคำตอบที่คงที่ มีความต้องการพูดซ้ำ ๆ เมื่อพ่อแม่มาพูดหยอกล้อด้วยขณะที่เล่นเสียงพ่อแม่ควรใช้ระยะเงียบมาช่วยฝึกด้วย เช่น ช่องว่างระหว่างการทำเสียง อ้อแอ้เด็กจะหยุดเงียบ แม่อาจเร้าความสนใจเด็กใหม่โดยเร้าให้พูด “แม่ ๆ” ถ้าเด็กตอบสนองด้วยการเลียนแบบก็ควรให้ฝึกต่อไป ขั้นถัดไปคือ การหัดพูดเป็นคำ ในการฝึกทั้งสองขั้นนี้พ่อแม่จำเป็นต้องเลือกเวลาที่เหมาะสม.

ทฤษฎีนี้อาศัยจากหลักของทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งถือว่าพฤติกรรมทั้งหลายถูกสร้างขึ้น โดยอาศัยการวางเงื่อนไข ไرن์โกลด์ และคณะ พบว่าเด็กจะพูดมากขึ้นเมื่อให้รางวัลหรือเสริมกำลัง ซึ่ง ทอดด์ (Todd) และเพื่อนร่วมงานก็แสดงให้เห็นว่าการให้รางวัลทางสังคมทำให้เด็กอายุ 3 เดือนเปล่งเสียงมากขึ้น แต่พบว่าเฉพาะเสียงที่บ่งความปิติยินดี ไม่อาจทำให้เพิ่มการตอบสนองได้ เพราะเขาทดลองใช้เทปบันทึกเสียงแทนคนปรากฏว่าไม่มีการตอบสนองตรงข้ามกับนกแก้วนกขุนทอง ที่สามารถวางเงื่อนไขด้วยจานเสียงหรือเทปก็ได้เด็กนั้นต้องการตอบสนองจากผู้ใหญ่จริง ๆ ดังนั้นเด็กจึงเลียนแบบวิธีการออกเสียงด้วยวิธีนี้ ยิ่งไปกว่านั้นเสียงแม่ปรากฏควบคู่กับการให้อาหาร ซึ่งจัดเป็นการเสริมกำลังโดยตรงอยู่แล้วก็เท่ากับช่วยให้เด็กพูดมากขึ้น ดังนั้นเด็กที่มีเสียงพูดเหมือนพ่อแม่มาก ก็คือเด็กที่ได้รับการเสริมกำลังมากกว่าเด็กคนอื่นนั่นเอง ยิ่งพ่อแม่ตอบสนองอย่างเต็มอกเต็มใจและเร้าเริงเมื่อเด็กพูด

“แม่ แม่” มากกว่าเมื่อพูดคำไร้ความหมาย แล้วพยางค์นั้นก็ยิ่งปรากฏบ่อยให้การพูดของเด็ก

ทฤษฎีการรับรู้ (Perception Theory)

ในบางครั้งเด็กจะพูดคำที่ไม่เคยพูดหรือไม่เคยถูกสอน ให้พูดมาก่อนเลย แม้แต่ในระยะเล่นเสียงก็ได้เปล่งเสียงที่คล้ายกับคำนั้น จึงสงสัยว่าเด็กเรียนรู้ได้อย่างไร ซึ่งลิเบอร์แมน (Lieberman) ตั้งสมมติฐานไว้ว่า การรับรู้ทางการฟังขึ้นอยู่กับการเล่นเสียง จึงเห็นได้ว่าเด็กมักจะจ้องหน้าเวลาเราพูดด้วยทำนองเดียวกับเด็กหูดึง การทำเช่นนี้อาจเป็นเพราะเด็กฟังแล้วพูดซ้ำด้วยตนเอง หรือหัดเปล่งเสียงโดยอาศัยการอ่านริมฝีปาก แล้วจึงเรียนรู้คำ

ทฤษฎีสภาวะติดตัวมาแต่กำเนิด

ชอมสกี (Chomsky) นักภาษาศาสตร์ชาวอเมริกันเป็นผู้คิดทฤษฎีนี้ เขาอธิบายว่าเด็กทุกคนเกิดมาพร้อมกับเครื่องมือในการเรียนรู้ภาษา ซึ่งเรียกว่า แอล เอ ดี (L.A.D) เครื่องมือนี้จะทำหน้าที่เป็นฝ่ายรับข้อมูลทางภาษามาจากประโยคต่าง ๆ เด็กก็จะเกิดการเรียนรู้กฎต่าง ๆ ทางไวยากรณ์ที่มีใช้ในภาษา กฎทางไวยากรณ์ต่างๆ นี้ คือ ความรู้ในภาษา (Competence) ทฤษฎีนี้มีผู้วิจารณ์มากเพราะไม่ทราบว่า แอล เอ ดี อยู่ที่ไหน จึงดูไร้เหตุผลนอกจากนี้การระบุว่า แอล เอ ดี รับเฉพาะข้อมูลทางภาษาโดยไม่พิจารณาสถานการณ์อื่น ๆ เช่น ความสัมพันธ์ของบุคคล ต่อสิ่งแวดล้อมก็จะดูผิดธรรมชาติ ในการเรียนรู้ภาษาแม่ของเด็กนั้นเด็กจะต้องเรียนรู้ทั้งระดับเสียง ระดับความหมาย และระดับไวยากรณ์ แต่ความรู้ในภาษาตามทัศนะของชอมสกีนั้น หมายถึงกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์อย่างเดียว และละทิ้งระดับความหมายโดยสิ้นเชิง ทฤษฎีของเขาจึงไม่ได้รับการยอมรับโดยทั่วถึงกัน

สรุปได้ว่า เด็กจะเรียนรู้ภาษาได้จากการเลียนแบบเสียงจาก ประสบการณ์ด้านการฟังจากสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก ซึ่งสิ่งแวดล้อมรอบ ตัวเด็กเป็นสิ่งสำคัญมากที่จะทำให้พัฒนาการทางภาษามีพัฒนาการขึ้น ทั้งนี้เด็กจะจดจำคำพูดที่ตนเองได้ยินซ้ำ ๆ และเป็นคำที่ตนเองมีความสุขหรือเป็นพฤติกรรมในทางบวก เมื่อเด็กได้ยินคำที่ตนเองมีความสุขก็จะจำและเลียนแบบเสียงสามารถพูดออกมาเป็นคำได้

ดังนั้น เด็กจะเรียนรู้ภาษาได้จากการเรียนรู้ทางสังคม โดยผ่านทาง กิจกรรมและประสบการณ์ต่าง ๆ รอบตัวเด็ก มีแม่แบบที่ดีที่จะให้เด็กได้ สังเกตและเลียนแบบการใช้ภาษาจากบุคคลแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม และถูกต้อง โดยผ่านกระบวนการเสริมแรงทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่ง ต้องอาศัยกลไกจากภายในสมองเกิดการจัดระบบประมวลผล และสร้าง กฎเกณฑ์ขึ้นมาเพื่อเรียนรู้ภาษาให้ถูกต้องในบริบทของสังคม ในขณะที่ เดียวกันพันธุกรรมก็ยังคงมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาของเด็กไม่ยิ่ง หย่อนไปกว่าสภาพแวดล้อมอื่น ๆ

มีชัย เอี่ยมจินดา (2546 : 66) กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนรู้ภาษา ดังนี้
 ขั้นตอนที่ 1 ขั้นพูดไม่ชัดหรือพูดจ้อ (Babbling Stage)

ขั้นพูดไม่ชัดหรือพูดจ้อเป็นขั้นตอนที่เด็กสามารถเปล่งเสียงอ้อแอ้ได้ แต่ ยังเป็นเสียงที่ไม่มีความหมาย

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเชื่อมโยงเสียงกับความหมาย (Holophrastic Stage)

เป็นขั้นตอนที่เด็กสามารถเชื่อมโยงกับความหมายได้ โดยทั่วไปรูปแบบ ภาษาของเด็กในช่วงนี้จะมีลักษณะ 1 คำ เท่ากับ 1 ประโยค

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นผลิตประโยคสองคำ (Two – word Stage)

ขั้นตอนนี้เด็กสามารถผลิตประโยคได้โดยใช้คำหลัก 2 คำ ประโยคที่เด็กสร้างในขั้นตอนนี้จะขาดคำเชื่อม คำขยาย รวมทั้งไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำ เช่น “พ่อ – ข้าว” ซึ่งอาจหมายถึง “พ่อกินข้าว” หรือ “พ่อหนูจะกินข้าว”

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นสร้างประโยค (Telegraphic Stage)

หลังจากที่เด็กสามารถผลิตประโยค 2 คำได้ ขั้นตอนนี้เด็กสามารถสร้างประโยค 3 คำ 4 คำ 5 คำ หรือยาวกว่านั้นได้ ลักษณะเด่นของประโยคในขั้นตอนนี้ คือ ประโยคจะมีลักษณะเหมือนประโยคที่เราใช้เวลาส่งโทรเลข กล่าวคือ จะประกอบด้วยคำที่มีความหมายหลัก ๆ ส่วนคำที่ทำหน้าที่ประกอบทางไวยากรณ์จะหายไป เช่น

แมว ยืน โต๊ะ (cat stand up table)

นั่น อะไร (What that)

ไม่ นั่ง นั่น (no sit there)

เป็นต้น

สรุปได้ว่า การเรียนรู้ภาษาของเด็ก ทุกคนจะมีพัฒนาการไปตามขั้นตอนและกระบวนการที่เหมือนกันซึ่งเริ่มจากขั้นตอนที่ง่าย ๆ โดยธรรมชาติ มีการพัฒนาตามอายุ และพัฒนาการ ซึ่งสามารถส่งเสริมให้เด็กมีทักษะโดยสอดแทรกในกิจกรรมประจำวันของเด็ก อีกทั้งการจัดสภาพแวดล้อมที่มีอำนาจแก่การเรียนรู้ภาษาของเด็ก บุคคลที่แวดล้อมตัวเด็กจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาของเด็กมาก ทั้งนี้ รวมถึงสภาพแวดล้อมและปัจจัยต่าง ๆ ล้วนมีผลในการเรียนรู้ภาษาของเด็ก เด็กจะมีพัฒนาการด้านภาษาที่ดี ได้โดยการมีสิ่งช่วยยู่ให้เด็กเกิดทักษะทางการฟัง มุ่งสู่พัฒนาการพูด การเขียน และการอ่าน อีกตามลำดับต่อไป

1.4 กิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย

การเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัยจะแตกต่างไปจากวิธีการเรียนรู้ภาษาของผู้ใหญ่เนื่องจากระดับวุฒิภาวะทางสติปัญญาของเด็กยังพัฒนาไม่เต็มที่ เด็กยังไม่สามารถคิดสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ ไม่สามารถใช้อวัยวะทุกส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาทางภาษาได้อย่างเต็มที่ ความสามารถเหล่านี้ขึ้นอยู่กับระดับพัฒนาการของเด็กแต่ละวัย และเนื่องจากภาษามีคุณสมบัติที่เป็นนามธรรม จึงต้องใช้สัญลักษณ์พิเศษแทนความหมาย ซึ่งเด็กเล็กจะเรียนรู้ภาษาได้จากการได้ยินได้ฟังการพูดของพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดู หรือจากการดำรงชีวิตประจำวันเมื่ออยู่ที่บ้าน จากนั้นเมื่อมาอยู่ในสถานศึกษาเด็กจะเรียนรู้จากครูและผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยการเลียนแบบเสียงที่ได้ยินจากผู้อื่นก่อนและจะสะสมคำแล้วสร้างกฎเกณฑ์ขึ้นเองด้วยการนำคำที่สะสมไว้มารวมผสมผสานกันเพื่อเปล่งเสียงออกมา พัฒนาการต่อมาเมื่อเด็ก โตขึ้น ก็จะเพิ่มคำเรื่อย ๆ และผูกเป็นประโยคตามขั้นตอนหรือพัฒนาการการเรียนรู้ภาษาของเด็ก อย่างไรก็ตามเพื่อให้เด็กเรียนรู้ภาษาเป็นไปตามพัฒนาการ พ่อแม่ ครูผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องจัดประสบการณ์ทางภาษาให้มีความหมายกับเด็ก ประกอบกับการแสวงหาแนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาที่หลากหลายให้เหมาะสมกับความแตกต่างของเด็กเป็นรายบุคคล เพื่อเด็กจะได้เกิดการเรียนรู้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

การส่งเสริมการพูดที่ดี ควรศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการพูดและแนวทางในการส่งเสริมทักษะการพูดที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย สำหรับเด็กปฐมวัยแล้วการส่งเสริมทักษะการพูดมุ่งเพื่อให้เด็กกล้าแสดงความคิดเห็นด้วยการพูด โดยใช้คำพูดและน้ำเสียงที่เหมาะสมกับกาลเทศะ และโอกาส ให้รู้จักขอบคุณ ขอโทษ ให้พัฒนาความสามารถในการบอกชื่อ อธิบายจำแนกสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กพบเห็นในสิ่งแวดล้อมรอบตัว เช่น บอกถึงสิ่งที่เขาเห็น รู้สึก ได้ยิน ได้กลิ่น เป็นต้น และสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจความต้องการความรู้สึกของตนเองได้ ซึ่งหลังจากที่ครูได้เข้าใจจุดมุ่งหมายการพูดของเด็กปฐมวัยแล้วก็สามารถ

พิจารณาเลือกแนวทางในการส่งเสริมทักษะการพูดด้วยวิธีการดังนี้ (ชิตาพร เอี่ยมสะอาด, 2548 : 205 – 206)

อ่านนิทานหรือหนังสือ หรือเปิดเทปให้เด็กฟังบ่อย ๆ เพื่อให้เด็กได้ยินคำศัพท์ให้มากที่สุด เพื่อเก็บสะสมข้อมูลแล้วนำไปใช้สื่อสารออก หรือสื่อความหมายกับผู้อื่นในรูปแบบของการพูด

สนทนากับเด็กพร้อมกับแสดงออกทางสีหน้า นั่นคือ ครูควรพูดคุยกับเด็กอย่างสม่ำเสมอไม่ว่าจะทำอะไรควรอธิบายให้เด็กฟัง ขณะเดียวกัน การพูดคุยควรจะให้สอดคล้องกับสีหน้าท่าทางเพื่อเด็กจะได้เข้าใจความหมายง่ายขึ้น เช่น ครูพูดว่า “ดอกกุหลาบนี้หอมมาก” แต่ครูทำหน้าแหย ๆ เป็นต้น

ใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กตอบ การกระตุ้นด้วยคำถามชนิดต่าง ๆ จะช่วยให้เด็กคิดและตอบออกมาในรูปแบบของการพูด ดังนั้นในการจัดกิจกรรมควรใช้คำถามประกอบ เช่น กิจกรรมการเล่นเกมที่ใช้คำถามได้แก่ เกมอะไรเอ่ย หรือกิจกรรมการเล่นสมมติเกี่ยวกับการพูด โทรศัพท์ การแสดงละคร เป็นต้น

ฝึกพูดในกิจวัตรประจำวัน เช่น ในขณะที่ทำอาหารอธิบายให้เด็กฟังสั้น ๆ ว่ากำลังทำอะไร ทำไมจึงต้องทำ สนทนาซักถามเด็กถึงกิจวัตรที่ทำ เป็นต้น

การเล่าประสบการณ์ ครูควรให้เด็กผลัดกันเปลี่ยนกันเล่าประสบการณ์ของตน โดยครูเป็นผู้ให้กำลังใจ คอยช่วยเหลือเมื่อเด็กเล่าไม่ได้

การแสดงบทบาทของบุคคลใกล้ชิดในการส่งเสริมทักษะการพูด และเรียนรู้ภาษาพูดได้เร็วหรืออาจแสดงท่าทางประกอบการพูดด้วย

พูดกับเด็กบ่อย ๆ เพื่อกระตุ้นให้เด็กตอบสนองการพูด และเรียนรู้ภาษาได้เร็วหรืออาจแสดงท่าทางประกอบการพูดด้วย

ให้รางวัลการสื่อสารของเด็กด้วยรอยยิ้ม การกอดรัด โอบอุ้มและให้ความใส่ใจ ซึ่งเป็นแรงจูงใจให้เด็กพูดเร็วขึ้น

แสดงความรักผ่านการสัมผัส ผ่านน้ำเสียง ซึ่งเป็นการส่งผ่านความผูกพันระหว่างกัน กระตุ้นให้มีการพูดคุยในทุกวิถีทาง

การประสานสายตาระหว่างผู้พูดกับเด็ก เพื่อช่วยให้เด็กรับทราบถึงความรัก ความสนใจ ความเอาใจใส่และความห่วงใย มีกำลังใจในการพูดสนทนา

ตอบสนองการพูดของเด็กด้วยความสนใจและตั้งใจฟัง

อาจกล่าวสรุปได้ว่า การพัฒนาทักษะทางภาษาสำหรับเด็ก ครูหรือผู้ดูแลเด็กโดยการจัดประสบการณ์ โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้คุ้นเคยกับภาษาในการสื่อสารให้มาก โดยผ่านกระบวนการที่เด็กสนใจ เช่น เผลอ คำคล้องจอง การฟังนิทาน และโดยการโต้ตอบทำถาม จากครูหรือผู้ดูแลเด็ก ถึงความหมายหรือเนื้อหาสาระในกิจกรรมนั้น ๆ ซึ่งลักษณะกิจกรรมเหล่านี้ เป็นการฝึกทักษะการพูดและการฟังไปพร้อม ๆ กัน โดยเริ่มจากคำที่ง่าย ๆ สั้น ๆ ไปสู่ประโยคที่ยาวและมีความหมายที่มากขึ้น จนกระทั่งเด็กสามารถพูดเป็นเรื่องราวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว

1.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพูด

จุฬารัตน์ อินนุพัฒน์ (2543: บทคัดย่อ) ศึกษาพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นมุมบล็อกแบบเต็มรูปและมุมบล็อกแบบปกติ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัย ชาย – หญิง อายุระหว่าง 5 – 6 ขวบ ผลการวิจัยยังพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ การเล่นมุมบล็อกแบบเต็มรูปแบบและมุมบล็อกแบบปกติ มีพัฒนาการทางการพูดที่ไม่แตกต่างกัน

นงเยาว์ คลินิกคล้าย (2543: บทคัดย่อ) ศึกษาความสามารถด้านการฟังและการพูด ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์

โดยการ ใช้เพลงประกอบ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง เด็กปฐมวัยชาย – หญิง อายุระหว่าง 5 – 6 ขวบ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด กิจกรรม เสริมประสบการณ์โดยการ ใช้เพลงประกอบ มีความสามารถ ด้านการฟังและการพูดสูงกว่าเด็กปฐมวัย ที่ได้รับกิจกรรมเสริม ประสบการณ์ตามปกติ

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า ความสามารถในการพูดของเด็ก จะขึ้นอยู่กับความพร้อมของ เด็กแต่ละคน ซึ่งเด็กวัย ใกล้เคียงกัน จะพูดได้ในระดับที่ใกล้เคียงกัน สังเกตได้จากการพูด ความสามารถ ในการเข้าใจ ความหมายของคำศัพท์ การที่เด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน ก็จะส่งผลต่อพัฒนาการ ทางการพูดที่แตกต่างกันไปด้วย หากเด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ร่ำ ให้เด็กได้คิด ได้พูด ได้เล่นกับเพื่อน หรือการที่มีผู้ใหญ่ คอยพูดคุยด้วย รวมทั้งได้รับการส่งเสริมกิจกรรมการพูดต่างๆ เช่น การ เล่านิทาน การท่องคำคล้องจอง การร้องเพลง และกิจกรรมศิลปะ เหล่า นี้ล้วนมีผลต่อความสามารถทางการพูดของเด็กทั้งสิ้น

2.1 ความหมายของนิทาน

นิทานเป็นศาสตร์ที่สร้างความรื่นรมย์แก่ผู้เรียนได้ ซึ่งนิทานที่เล่า สามารถแสดงวัฒนธรรม ของแต่ละชาติ เป็นวิธีการที่สามารถกระตุ้น ความสนใจแก่ผู้เริ่มเรียนภาษา โดยเฉพาะกับเด็ก เพราะ เรื่องที่นำมา เล่า นั้น ผู้เรียนสามารถรับรู้อารมณ์ และเรียนรู้วัฒนธรรมจากเรื่องที่ ฟังได้ นักการศึกษา ได้ให้ความหมายของนิทานไว้ ดังนี้

เกริก ยუნพันธ์ (2539: 16) กล่าวว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบ ทอดต่อๆ กันมา ตั้งแต่โบราณ โดยเนื้อหาที่เล่าเป็นการปลุกฝังคุณธรรม

จริยธรรมคุณงามความดีเพื่อปลูกฝังจิตสำนึก ของคน ให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความดี และเป็นตัวอย่างแก่สังคม

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2541: 210) กล่าวว่า นิทาน คือ สื่อที่มีประสิทธิภาพ สำหรับการสร้าง การเรียนรู้ให้กับเด็กนิทานสามารถสร้างจินตนาการความฝันความคิดความเข้าใจและการรับรู้ให้กับเด็ก.

วันเนาว์ยูเด็น(2542:คำนำ)กล่าวว่านิทานคือชีวิต เรื่องราวในนิทานที่แท้จริงเป็น เรื่องราวของชีวิต นิทานมิใช่แค่เรื่องสำหรับเพียงเพื่อฟังอ่านเพื่อสนุก หรือรับคำสอนที่แทรกอยู่เท่านั้น

สัณหพัฒน์ อรุณธารี (2542: 2) กล่าวว่า นิทาน คือ เรื่องที่มีผู้แต่งขึ้นใหม่ โดยยึดความ สนุกสนานเพลิดเพลินเป็นการเล่าเรื่องให้เข้ากับสภาพการณ์ในเวลานั้นๆซึ่งสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม คติสอนใจที่ฟังประสงค์ ให้ผู้ฟังนำไปใช้ในชีวิต จากเนื้อหาของนิทาน เพื่อใช้เป็นสื่อในการสร้างการเรียนรู้ ให้กับเด็กสมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2542: 48) ให้ความหมายของนิทานไว้ว่า

1. เป็นเรื่องราวที่ผูกขึ้น
2. เป็นเรื่องราวที่เข้าใจและเป็นสื่อ ในการถ่ายทอด
3. เป็นบทประพันธ์ที่มีลีลาการเล่าแบบเป็นกันเอง
4. เป็นเรื่องเล่าที่มีจุดประสงค์หลักเพื่อความบันเทิง ใจมีสิ่งสอนใจเป็นจุดประสงค์รอง ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 588) นิทาน หมายถึง เรื่องที่เล่ากันมา เช่น นิทานชาดก

นิทานอีสป

วิเชียร เกษประทุม (2547: 1) นิทาน หมายถึง เรื่องเล่าที่เล่าสืบต่อกันมา เป็นมรดกทาง

วัฒนธรรม ใช้เข้าใจเป็นสื่อในการถ่ายทอด

ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2540: 45) กล่าวว่า นิทานเป็นเรื่องราวที่เล่า สืบทอดกันมา โดยมี

วัตถุประสงค์เพื่อสืบทอดประสบการณ์ ความรู้ ความคิด หรือค่านิยม บางอย่างให้ผู้ฟัง พร้อมทั้งสอดแทรก ความสนุกสนานเพลิดเพลินไป พร้อมๆ กัน

บุบผา เรืองรอง (2551: ออนไลน์) นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมา หรือมีผู้แต่งขึ้น ต้องการสอนคนในการดำรงชีวิต เพื่อความ สนุกสนาน เพลิดเพลิน นิทานส่วนใหญ่จะถ่ายทอดด้วยวิธี मुखปาฐะ ที่ทั้ง ผู้เล่าและผู้ฟังต่างมุ่งสนองความสุขทางจิตใจของคน

มาล์กิงกา (Malkina. 1995: 38) กล่าวว่า การเล่านิทาน เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิผลกับ ผู้เริ่มเรียนภาษา เพราะสามารถแสดงถึงอารมณ์ต่างๆ การรับรู้ และความต้องการได้ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กับเด็ก

จากความหมายของนิทานดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า นิทานเป็นเรื่องเล่า ที่แต่งขึ้นมา โดย การผูกเรื่องตามความคิด จินตนาการ เพื่อความ สนุกสนานเพลิดเพลิน และสอดแทรกแนวคิด คติสอน ใจ ปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรม เพื่อเป็นแนวทาง ในการปฏิบัติตนที่ดีในการอยู่ร่วมกัน ในสังคม

2.2 ประเภทของนิทาน

การเล่านิทานเป็นกิจกรรมที่มีมาแต่เก่าก่อนนิทานแบ่งออกเป็น 2 ยุค ได้แก่ นิทานสมัยเก่า หรือนิทานชาวบ้าน และนิทานสมัยใหม่ ดังที่นัก วิชาการได้กำหนดไว้ ดังนี้

เกริก ยუნพันธ์ (2539: 20 – 22) แบ่งนิทานตามรูปแบบของนิทาน และ ตามเนื้อหาสาระ ที่เป็นเรื่องราวของนิทานออกเป็น 8 ประเภท คือ

1. เทพนิยายหรือเรื่องราวปรัมปรา เป็นนิทานหรือนิยายที่เกินเลยความเป็นจริงของมนุษย์ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับอภินิหาร ตัวเอกหรือตัวละครเด่นๆ จะมีอภินิหาร หรือเวทมนต์ ฤทธิ์เดช ฉากหรือสถานที่ในเรื่อง มักเป็นสถานที่พิเศษ หรือถูกกำหนดขึ้นมา เช่น สรวงสวรรค์ หรือ เมืองบาดาล มีพระเอกเป็นเจ้าชาย มีนางเอกเป็นเจ้าหญิง มีนางฟ้า เทวดา ยักษ์ เป็นต้น
2. นิทานประจำท้องถิ่น หรือนิทานพื้นบ้าน มักเป็นนิทานที่ถูกเล่าขาน ตกทอดต่อเนื่อง กันมา เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตำนานพื้นบ้าน ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ภูเขา ทะเล แม่น้ำ เรื่องราวของโบราณวัตถุ ที่มีเหตุแห่งที่มาของการสร้าง การคิด ฯลฯ
3. นิทานคติสอนใจเป็นนิทานที่เรียบเรียงเชิงเปรียบเทียบเกี่ยวกับชีวิต และความเป็นอยู่ ร่วมกัน ในสังคม ให้บังเกิดผลในการดำรงชีวิต และความเป็นอยู่ ให้พิถีพิถันละเอียดรอบคอบ และไม่ประมาท ช่วยเหลือหรือเมตตาต่อผู้อื่น และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
4. นิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่กล่าวอ้างถึงบุคคลที่มีความสามารถ อดอาจ กล้าหาญ มักเป็นการถ่ายทอดเรื่องจริงของบุคคลสำคัญๆ ไว้ มักสร้างฉากหรือสถานการณ์ที่น่าตื่นเต้นเกิน ความเป็นจริง เพื่อให้เรื่องราวสนุกสนาน ทำให้เกิดความรู้สึกคล้อยตามว่า บุคคลที่เป็นบรรพบุรุษนั้น มีความสามารถ และน่าสนใจจริงๆ
5. นิทานอธิบายเหตุเป็นเรื่องราวของเหตุที่มาจากสิ่งหนึ่งสิ่งใดและอธิบายพร้อม ตอบคำถามเรื่องราวต่างๆด้วย เช่น เรื่องกระต่ายในดวงจันทร์ ทำไมน้ำทะเลจึงเค็ม เป็นต้น
6. เทพปกรณัม เป็นนิทานเกี่ยวกับความเชื่อ โดยเฉพาะตัวบุคคลที่มีอภินิหาร เหนือ ความเป็นจริง ลึกลับ ได้แก่ พระอินทร์ พระพรหม ทศกัณฐ์ เป็นต้น

7. นิทานที่มีตัวสัตว์เป็นตัวเอก เปรียบเทียบเรื่องราวเกี่ยวกับวิถี ตมมนุษย์ที่อยู่ร่วมกันในสังคม สอนจริยธรรม แผงแง่คิด และแนวทาง แก้ไข บางครั้งสอนแบบทางอ้อม ผู้อ่านหรือผู้ฟังจะต้อง พิจารณาเอง เป็นเรื่องบันเทิงคดีที่สนุกสนาน

8. นิทานตลกขบขัน เป็นเรื่องเปรียบเทียบชีวิตความเป็นอยู่ แต่มีมุขที่ ตลกขบขัน สนุกสนาน ทำให้เกิดความรู้สึกที่เป็นสุข เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ ไหวพริบ เรื่องราวแปลกๆ เรื่องเหลือเชื่อ เรื่องเกินความจริง เป็นต้น สันหพัฒน์ อรุณธารี (2542: 17) แบ่งประเภทของนิทาน ตามสภาพ การณ์ปัจจุบันออกเป็น 8 ประเภท ดังนี้

1. นิทานปรัมปรา
2. นิทานท้องถิ่น
3. นิทานเทพนิยาย
4. นิทานตลกขบขัน
5. นิทานสร้างเสริมคุณธรรม
6. นิทานเรื่องเกี่ยวกับสัตว์
7. นิทานที่ให้ความรู้เฉพาะเรื่องเช่น สิ่งแวดล้อม ยาเสพติด เป็นต้น
8. นิทานส่งเสริมจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์

วิเชียร เกษประทุม (2548: 5 – 9) แบ่งนิทานที่เป็นปัจจุบันไว้

11 ประเภท ดังนี้

1. เทวปกรณ์หรือ เทพปกรณ์ เป็นเรื่องอธิบายถึงกำเนิดของจักรวาล
2. นิทานศาสนามีจุดมุ่งหมายในการสั่งสอนศีลธรรมแก่ประชาชน

3. นิทานคติ เป็นการเล่า เรื่องที่ให้เห็น คุณค่าของจริยธรรมและผลแห่งการประกอบ
กรรมดีและกรรมชั่ว
4. นิทานมหัศจรรย์เป็นนิทานเกี่ยวกับเวทมนตร์ปาหรือความมหัศจรรย์ของธรรมชาติ
5. นิทานชีวิตเป็นการดำเนินเรื่องเกี่ยวกับชีวิตจริง มีความยาวหลายอนุภาค
6. นิทานประจําถิ่น เน้นเรื่องเล่าสืบเนื่องกันมา เกี่ยวกับบุคคลและสถานที่สำคัญ
7. นิทานอธิบายเหตุ เป็นเรื่องที่อธิบายถึงกำเนิด ความเป็นมาของสิ่งที่เกิดขึ้นใน
8. นิทานเรื่องสัตว์เป็นเรื่องที่สัตว์เป็นตัวเอก
9. นิทานเรื่องผีมีผีเป็นตัวเอกของเรื่อง
10. มุขตลก มีขนาดสั้น ไม่ซับซ้อน สนุกขบขัน ไม่น่าเบื่อ
11. นิทานเข้าแบบ โครงเรื่องมีความสำคัญเป็นรองของแบบสร้าง เช่น นิทานไม่รู้จบ

2.3เทคนิคการเล่านิทานสำหรับเด็ก

การเล่านิทานให้สนุกและเป็นที่ยอมรับของผู้ฟังมีความจำเป็นที่ผู้เล่าจะต้องมีเทคนิค ในการเล่า ซึ่งเกิดจากการฝึกฝนอบรม จนเป็นทักษะ หรือเกิดจากความสามารถเฉพาะตัวที่มาแต่ดั้งเดิม ทั้งนี้หากครูในฐานะที่เป็นผู้เล่า มีความต้องการเป็นผู้เล่าที่ดี เก่ง มีความสามารถในการจูงใจนักเรียน ที่เป็นผู้ฟัง ควรที่จะศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ทดลองปฏิบัติ และ

เล่านิทานให้เด็กฟังอยู่เสมอเป็นประจำ มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้
 ทรรศนะ ถึงหลักในการเล่านิทานให้ประสบผลสำเร็จไว้ ดังนี้

ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2540: 45 – 46) กล่าวว่า ในการเล่านิทาน สิ่ง
 สำคัญอย่างยิ่ง คือ การสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ฟัง จุดเริ่มต้นอยู่ที่
 การเตรียมให้พร้อม ซ้อมให้ดีของผู้เล่า ผู้ที่จะเล่าจะต้อง หาจุดสำคัญ
 ของเรื่องให้ครบ และสรุปให้ได้ใจความสำคัญ ดังนี้ ประโยคแรกที่ใช้
 ในการเริ่มเรื่อง ควรหา ถ้อยคำที่ฟังดูแลน่าตื่นเต้น จูงใจให้ติดตาม
 เรื่องต่อไป คอยสังเกตว่าผู้ฟังยังให้ความสนใจกับบทบาท ลีลาการเล่า
 อยู่หรือไม่ ถ้ารู้สึกว่กำลังสูญเสียความสนใจ ควรเปลี่ยนบรรยากาศ
 ด้วยการหยุดพัก แล้ว ถามปัญหาอะไรเอ่ย ปัญหาเขาวน หรือปัญหา
 สนุกๆ การจบเรื่องประโยคสุดท้าย จะปิดเรื่องต้องมี ความสำคัญไม่ยิ่ง
 หย่อนไปกว่าประโยคแรกที่เริ่มเรื่อง ผู้เล่าจะต้องคิดและเตรียมไว้ก่อน
 ว่า จะปิดเรื่อง ด้วยประโยคใดจึงจะเป็นการสรุปจบที่จับใจผู้ฟัง โดย
 ทั่วไปมักปิดการเล่านิทานด้วยถ้อยคำที่กินใจ ให้ ข้อคิด หรือทิ้งท้ายไว้
 ให้คิด กิจกรรมหลังการเล่านิทานเป็นสิ่งที่ไม่ควรละเลย หลังจากทีเล่า
 นิทานจบ ควรมีคำถามเกี่ยวกับนิทานที่นำมาเล่า ให้เด็กตอบ ซึ่งอาจเป็น
 คำถามที่เกี่ยวกับชื่อตัวละครที่สำคัญ เหตุการณ์ที่สำคัญ และข้อคิดที่ได้
 จากการฟัง

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2541: 16 – 17) กล่าวถึง การเล่านิทาน ที่มีชั้น
 ตอนการดำเนินการ เป็นลำดับ ในแต่ละขั้นตอนของการเล่า ต้องมีการ
 จัดเตรียมให้เหมาะสม จึงจะทำให้การเล่านิทานมีความหมาย ประทับ
 ใจแก่ผู้ฟัง แม้วานิทานจะเป็นสิ่งที่เด็กชอบ และพร้อมที่จะฟังอยู่เสมอ
 ก็ตาม นิทานทุกเรื่องกับ การเล่าทุกครั้ง ไม่สามารถตั้งใจให้เด็กอยู่กับ
 ที่ได้ตั้งแต่ต้นจนจบ เว้นแต่กระบวนการเล่า นั้น จะมีขั้นตอน การเตรียม
 การที่ดี นอกจากจะทำให้นิทานดำเนินไปสู่วัตถุประสงค์ที่ผู้เล่าต้องการ
 แล้ว ต้องทำให้เด็ก เพลิดเพลินกับนิทานที่เล่าด้วยในการเตรียมการเพื่อ
 การเล่า ครูเป็นผู้เล่า ครูต้องจัดเตรียมเนื้อหาิทานก่อน ถ้าเป็นนิทาน

ที่มาจากหนังสือนิทาน ครูควรต้องอ่านให้เข้าใจ จำเนื้อ เรื่องให้ได้เมื่อนำไปเล่าประกอบ

ภาพในหนังสือ จะได้พูดความต่อเนื่องเป็นเรื่องราว มีการหยุดพัก ถามตอบ จะทำให้เข้าใจง่าย ไม่ลืม การเตรียมเด็กสำหรับฟังนิทาน ที่นั่งของครูและเด็กจะต้อง ใกล้ชิดกัน ครูอาจนั่งสูงกว่าเด็กเล็กน้อย เพื่อให้สามารถแสดงภาพในหนังสือ หรือภาพอื่นๆ ในระดับสายตาเด็ก ขณะเล่าครูควรจัดเด็กเป็นกลุ่มเล็กๆ ถ้าเป็นกลุ่มใหญ่ให้นั่งล้อมวงครู ครูเริ่มกิจกรรมเตรียมเด็กด้วยการให้เด็กร้องเพลง ดูภาพ หรือกล่าว คำจูงใจ เพื่อให้เด็กมีอารมณ์พร้อมที่จะฟัง เมื่อพร้อมแล้ว จึงเริ่มต้นด้วยการเล่านิทาน การดำเนินเรื่อง อาจเป็นการนำเสนอด้วยภาษาพูดอย่างเดียว หรือใช้ภาษาท่าทาง หรือ ใช้สื่อประกอบต่างๆ ทั้งแถบบันทึกเสียง และภาพประกอบ ผู้เล่าต้องใช้ภาษาที่เด็กเข้าใจง่าย ถูกหลักไวยากรณ์ การสนทนาอาจใช้ภาษาถิ่น หรือ ใช้คำคุ้นที่เด็กเคยชิน จะช่วยให้การเล่ามีประสิทธิภาพ และมีความหมายตรงกับจุดประสงค์ของผู้เล่า มากขึ้น การสรุปเรื่องขั้นตอนสุดท้ายของการเล่านิทานทุกครั้ง ควรมีการสรุปเรื่อง ด้วยคำถามเกี่ยวกับประเด็น สำคัญของเรื่องลักษณะของตัวแสดงในเรื่อง ความรู้และคำสั่งสอนที่ได้จากเรื่อง เพื่อให้ เด็กได้คิด ทบทวน และเก็บข้อความรู้จากนิทาน เป็นการย้ำเตือน ทำให้เด็กจดจำ เรื่องราวได้ดี

จิระประภาบุญ ยนิตย์ลออชุตติกรและศรีสมบัติเทพกาญจนา(2551:53–58)กล่าวถึง ศิลปะการเล่านิทานพอสรุปได้ ดังนี้

1. เสียงของผู้เล่า ผู้เล่าต้องใช้เสียงตัวเอง ให้ได้ความหมายตามจุดประสงค์ เสียง ชัดเจน ระดับเสียง และจังหวะเหมาะสมตามท้องเรื่อง
2. ท่าทางของผู้เล่า การทำท่าทางเป็นสิ่งจำเป็น แต่ควรทำเพียงเล็กน้อย เพียง เพื่อให้เด็กเกิดมโนภาพ ไม่ควรเป็นการแสดงที่จริงจัง

3. จังหวะการพูดจะพูดช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องที่เล่า จังหวะ การพูด จะทำให้นิทานน่าสนใจ ช่องว่างระหว่างการพูด ทำให้เด็กใจจดใจจ่อว่าต่อไปจะเกิดอะไรขึ้น
4. การเตรียมตัวล่วงหน้าของผู้เล่า เพื่อให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ว่า เรื่องจะดำเนินไป อย่างไร ผู้เล่าควรจำเนื้อเรื่อง ในนิทานให้ได้
5. การใช้สายตาทอดไปที่เด็ก เพื่อจะได้เห็นถึงความรู้สึก ของผู้เล่าที่ฉายออกมาทางดวงตา เวลาฟังนิทาน สายตาเด็กจะจับจ้องอยู่ที่ผู้เล่า
6. การใช้คำถาม ถามเด็กขณะเล่า เพื่อเป็นการดึงความสนใจของเด็ก หลังจากที่ เล่านิทานไปได้ระยะหนึ่ง
7. ใช้สื่อประกอบการเล่านิทานอาจเป็นการวาดภาพ ใช้ภาพประกอบ ใช้หุ่นหรือ ตุ๊กตาประกอบ จะทำให้บรรยากาศในการเล่านิทาน สนุกสนาน น่าสนใจยิ่งขึ้น

บุปผา เรืองรอง (2551: ออนไลน์) กล่าวว่า วิธีการเล่านิทาน แบ่งกันไปตามแต่ละเกณฑ์ ในที่นี้แบ่งวิธีการเล่านิทาน ตามลักษณะการเล่าเป็น 2 แบบ คือ

1. วิธีการเล่าปากเปล่า ครู (ผู้เล่า) จะใช้ร่างกายของตนเป็น ส่วนสำคัญ ในการสื่อให้นิทานนั้นสนุกสนาน และเข้าใจได้ง่ายขึ้น
2. วิธีการเล่าประกอบสื่อ สื่อต่างๆ ที่นำมาใช้ประกอบการเล่านิทาน จะช่วยให้เด็กสนใจเข้าใจเรื่องราวของนิทานได้ดี สื่อที่ใช้ในการเล่านิทาน ได้แก่ เพลง เทปบันทึกเสียง เทปบันทึกภาพแผ่นภาพ รูปภาพ แผ่นใส หุ่นต่างๆ หนังสือนิทาน กระดาษพับเป็นรูปต่างๆ กระดาษเส้น เป็นต้น เมื่อครูเล่านิทานจบแล้ว ควรจัดกิจกรรมหลังการเล่า เพื่อทดสอบนักเรียนว่า มีความรู้ความเข้าใจมากน้อย เพียงใด ซึ่งสอดคล้องกับ แอลลิส และ บรูวส์ เตอร์ (Ellis; & Brewster. 1991: 41 – 42) ที่ได้เสนอ กิจกรรม หลังเล่านิทานไว้ว่า

นำประโยคที่ใช้ในการเล่ามาวางสลับคู่กัน แล้วให้นักเรียนเรียงลำดับให้ถูกต้อง

จัดนักเรียนเป็นกลุ่ม โดยนักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม จะได้ภาพในส่วน ของเรื่อง ที่แตกต่างกัน ให้นักเรียนบรรยายภาพของตนให้เพื่อนฟัง แล้วเรียงลำดับให้ถูกต้อง

เขียนประโยคของเรื่องที่เล่า นำแต่ละประโยคมาตัดเป็น 2 ส่วน จับ สลับที่กัน แล้วให้นักเรียนบรรยายภาพของตนให้เพื่อนฟัง แล้วเรียงลำดับภาพให้ถูกต้อง

- ให้เรื่องที่ได้ตัดบางส่วนออกไป แล้วให้นักเรียนเติมส่วนที่หายไป ให้นักเรียนแสดงละครเรื่องที่เล่า หรือ ใช้หุ่นแทน

- ให้นักเรียนแสดงท่าทางประกอบเรื่องขณะที่ครูเล่า

- ให้นักเรียนวาดภาพการ์ตูนจากเรื่องที่ฟัง

จากเทคนิคการเล่านิทานดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การเล่านิทาน ผู้เล่า ควรเตรียมตัวล่วงหน้า ให้พร้อม เลือกเรื่องที่เหมาะสมกับวัยและความ สนใจของเด็ก เล่าด้วยเสียงที่ดังชัดเจน ใช้สื่อและอุปกรณ์ ประกอบการ เล่าตามความเหมาะสมที่สำคัญควรให้เด็ก มีส่วนร่วมในการเล่านิทาน

2.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยการเล่านิทาน

งานวิจัยในประเทศ

ทัศนีย์ อินทร์บำรุง (2539: บทคัดย่อ) ศึกษาเปรียบเทียบวินัยในตนเอง ของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่า นิทานก่อนกลับบ้าน และ เด็กปฐมวัยที่จัดกิจกรรมก่อนกลับบ้านปกติ พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการ จัดกิจกรรมการเล่านิทานก่อนกลับบ้าน มีวินัยในตนเองสูงกว่าเด็ก ปฐมวัยที่ได้รับ การจัดกิจกรรมก่อนกลับบ้านแบบปกติ

พจมาน เทียนมนัส (2539: บทคัดย่อ) ศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นิทานประกอบการแสดงละครสร้างสรรค์ และประกอบ การวาดภาพ พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นิทานประกอบการแสดงละครสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นิทานประกอบการวาดภาพ

ปราณี ปริยวาที (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาการพัฒนาจริยธรรมของเด็กปฐมวัย โดย ใช้ิทานและติดตามผลพบว่าเด็กปฐมวัยหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมเล่นิทานและติดตามผลมี การพัฒนาจริยธรรมหลังการจัดกิจกรรมเล่นิทานอยู่ในระดับดีมากอลิสสา เพชรรัตน์ (2539: 55) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการจับใจความ ของเด็กวัยอนุบาล โดยใช้เทคนิคการเล่นิทานแบบเรื่องซ้ำ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัด ประสบการณ์การเล่นิทานแบบเล่าเรื่องซ้ำมีความสามารถในการจับใจความและการใช้ภาษาพูดสื่อ ความหมายสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นิทานแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

11.วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 1.การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 2.การสร้างเครื่องที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการทดลอง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบกรณีเจาะจง ของนักเรียนห้องสามโอ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านทับ

หมากสังกัดเทศบาลตำบลบ่อแฮ้ว อ.เมือง จ. ลำปาง จำนวน 23 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยในครั้งนี้คือเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านทับหมากห้องส้มโอ จำนวน 23 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่

- 1.แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน
2. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมด้านการพูด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำเร็จรูปทางสถิติสำหรับข้อมูลทางสังคมศาสตร์

- 1.ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร ดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคน

- 2.การหาค่าร้อยละ(Percent) ใช้สูตรดังนี้

ร้อยละ = (จำนวนที่ต้องการหา ÷ จำนวนทั้งหมด) x 100

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

- 1..แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน
  - ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริม

ทักษะการพูด พูลสุข ส่งเสริม(2551) สลี วงศ์พลับ (2555) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมด้านการพูด

- กำหนดแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานจำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ นิทานเรื่อง ลูกหมูสามตัว , เจ้าหมูหุหาย,ครอบครัวหึ่งหึ่ง
- 2.สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดของเด็กปฐมวัยต้นฉบับสำหรับครู/ผู้วิจัย แบ่งเป็น 3 ข้อดังนี้

- 1.พูดเป็นประโยคตามคำคล้องจองได้
2. การบอกเรื่องราวได้อย่างต่อเนื่อง
- 3.การพูดแสดงความคิดเห็นในระหว่างจัดกิจกรรม โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

2 หมายถึงเด็กแสดงออกได้ด้วยตนเอง

1 หมายถึง เด็กแสดงออก โดยมีครูคอยแนะนำ

0 หมายถึง เด็กไม่แสดงออกเลยถึงแม้ครูจะให้คำแนะนำแล้ว

ระดับเกณฑ์การประเมินคิดเป็นร้อยละ

ร้อยละ 80 – 100 มีพฤติกรรมการพูดอยู่ในระดับ ดี

ร้อยละ 50 – 79 มีพฤติกรรมการพูดอยู่ในระดับ ปานกลาง

ร้อยละ 20 – 49 มีพฤติกรรมอยู่ในระดับ ควรปรับปรุง

ขั้นตอนการแบบสังเกตพฤติกรรมทางด้านการพูด

การสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมทางด้านการพูดมีการดำเนินการดังนี้

1.ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะด้านการพูด พูลสุข ส่งเสริม(2551)สลี วงศ์พลับ.(2555) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมทางด้านการพูด

2.สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดของเด็กปฐมวัยต้นฉบับ

สำหรับครู/ผู้วิจัยแบ่งเป็น 3 ข้อ ดังนี้

- 1.การแสดงความคิดเห็นในระหว่างการจัดกิจกรรม
- 2.การบอกเล่าเรื่องราวของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง
- 3.การพูดเป็นประโยคได้

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

2 หมายถึง เด็กแสดงออกได้ด้วยตนเอง

1 หมายถึง เด็กแสดงออกได้โดยมีครูคอยให้คำแนะนำ

0 หมายถึง เด็กไม่แสดงออกเลยถึงแม้ครูจะให้คำแนะนำแล้ว

ระดับเกณฑ์คะแนนของการประเมินคิดเป็นร้อยละ

ร้อยละ 72 ขึ้นไป มีพฤติกรรมการพูดอยู่ในระดับ ดี

ร้อยละ 36 – 71 มีพฤติกรรมการพูดอยู่ในระดับ ปานกลาง

ร้อยละ 0– 35 มีพฤติกรรมการพูดอยู่ในระดับ ควรปรับปรุง

3. การหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยนำแบบประเมินแบบ ประเมินพฤติกรรมการพูดของเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของข้อรายการประเมินว่า สอดคล้องกับพฤติกรรมตามค่านิยมเชิงปฏิบัติการหรือไม่

+1 หมายถึง แน่ใจว่ารายการประเมินมีความสอดคล้องตามค่านิยม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ารายการประเมินมีความสอดคล้องตามค่านิยมหรือไม่

-1 หมายถึง แน่ใจว่ารายการประเมินไม่ความสอดคล้องตามค่านิยม

แล้วนำรายการประเมินมาหาค่าดัชนี หาค่าอำนาจจำแนก หาค่าความน่าเชื่อถือของแบบประเมิน ให้มีความสอดคล้องระหว่าง รายการประเมินกับค่านิยมเชิงปฏิบัติการแล้ว ผู้วิจัยจึงสามารถนำแบบ ประเมินประเมินพฤติกรรมการพูดสำหรับเด็กปฐมวัยที่ปรับปรุง สมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการทดลองต่อไป

วิธีเก็บการเก็บรวบรวมข้อมูล

กิจกรรมฝึกทักษะการพูด

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสังเกต พฤติกรรมการพูดของเด็กแต่ละคนผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มประชากรซึ่งเป็นเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านทับหมากจำนวน 23คนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560
  2. สังเกตพฤติกรรมตามรายการเครื่องมือด้วยการประเมินให้คะแนน พฤติกรรมตั้งแต่ระดับ พฤติกรรมแสดงออกได้ด้วยตนเอง พฤติกรรมแสดงออกได้โดยมีครูคอยให้คำแนะนำ และพฤติกรรมไม่แสดงออกเลย ถึงแม้ครูจะให้คำแนะนำแล้วทั้งนี้มีการให้ค่าคะแนนพฤติกรรมตั้งแต่ 0 1 2 ตามลำดับ
- รวบรวมข้อมูล**

12. แผนการดำเนินโครงการ

สัปดาห์	วัน	เนื้อหา	หนังสือนิทาน
1	จันทร์ พุธ ศุกร์	พฤติกรรมการพูดเป็น ประโยค พฤติกรรมการพูดเป็นเรื่อง ราว	ลูกหมูสามตัว เจ้าหมูหุหาย ครอบครัวหึ่งหึ่ง
2	จันทร์ พุธ ศุกร์	พฤติกรรมการพูดเป็น ประโยค พฤติกรรมการพูดเป็นเรื่อง ราว	ลูกหมูสามตัว เจ้าหมูหุหาย ครอบครัวหึ่งหึ่ง

13.ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การจัดกิจกรรมการเล่านิทานคำคล้องจอง เพื่อฝึกทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคำคล้องจองมีทักษะการพูดได้ดีขึ้น

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์สำคัญ เพื่อฝึกทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคำคล้องจองเพื่อส่งเสริมการฝึกทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านทับหมาก ห้องสัมมนา จำนวน 23คน จากผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดของเด็กนับว่าประสบความสำเร็จเพราะในขณะที่ทำกิจกรรมเด็กเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นหลังจากจัดกิจกรรมมีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มมากขึ้นรู้จักพูดเล่าเรื่องราวในนิทานได้ดีและจะเห็นได้ว่า ทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัยสูงขึ้น จึงส่งผลให้ พฤติกรรมการพูดแสดงความคิดเห็น การพูดเป็นเรื่องราวและการพูดเป็นประโยคสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์สำคัญ เพื่อศึกษาผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับกิจกรรมเล่าเรื่องจากหนังสือภาพซึ่งสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้ เด็กปฐมวัยหลัง

ได้รับกิจกรรมเล่าเรื่องจากกิจกรรมการเล่านิทานคำคล้องจอง มี พฤติกรรมการพูดโดยรวมสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า เด็ก ปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคำคล้องจองมีทักษะการพูดดีขึ้นที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า กิจกรรมเล่านิทานเป็นกิจกรรมที่ให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยมีการสนทนาเรื่องราวเกี่ยวกับเรื่องราวเกี่ยวกับเด็กและ มีการสอดแทรกคำถามจากครู เพื่อให้เด็กได้คิดและตอบคำถามตาม ความรู้สึกของตนเองซึ่งสอดคล้องกับ

ดร. วรรณาทรักสกุลไทย(2554:32) ให้มุมมองการพัฒนาภาษาไว้ว่าภาษา คือเครื่องมือในการสื่อสารถ่ายทอดความคิดวิธีเริ่มต้นการสอนภาษา สำหรับเด็กอนุบาลต้องเริ่มจากหนังสือนิทานภาพสำหรับเด็กเด็กอนุบาล ในช่วงสองขวบครึ่งถึงห้าขวบเป็นช่วงที่มีพัฒนาการทางภาษามาก การพัฒนาทักษะภาษาทั้งฟังพูดอ่านเขียนต้องพัฒนาไปพร้อมกันแต่สิ่งที่ ต้องให้ความสำคัญในช่วงสามปีแรกก็คือทักษะการฟังและการพูดคนที่ จะอ่านเขียนได้ดีต้องฟังและพูดได้ก่อนการเล่าเรื่องจากหนังสือภาพให้ เด็กฟังไม่เพียงกระตุ้นจินตนาการของเด็กให้เกิดการสร้างภาพขึ้นหาก ยังเสริมสร้างทักษะการฟัง ให้กับเขาด้วยการที่เด็กได้ฟังบ่อยครั้งจะช่วย ให้เด็กได้เรียนรู้คำมากขึ้นเกิดการสะสมเป็นคลังคำซึ่งจะเป็นพื้นฐาน สำคัญต่อการพัฒนาทักษะด้านอื่นต่อไปเมื่อพิจารณาพฤติกรรมทางการ พูดของเด็กปฐมวัย สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

การพูดแสดงความคิดเห็น เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทาน คำคล้องจอง มีพฤติกรรมการพูดแสดงความคิดเห็นที่สูงขึ้น ที่เป็นเช่นนี้ เพราะก่อนจัดกิจกรรม เด็กส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการพูดที่ไม่กล้า แสดงออกหรือไม่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น ไม่ค่อยกล้าพูด แต่เมื่อ ผู้วิจัยได้ทำการทดลอง นำหนังสือที่มีภาพเป็นเรื่องราวที่ใกล้ตัวเด็ก พบ ว่า เด็กให้ความสนใจและมีความกล้าแสดงพฤติกรรมในเรื่องราวที่ ตนเองสนใจ ครูจึงเปิด โอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นเรื่องราวใน หนังสือที่ครูนำมาเป็นสื่อจัดกิจกรรม จึงส่งผลให้หลังการจัดกิจกรรมเด็ก มีพฤติกรรมการพูดแสดงความคิดเห็นที่สูงขึ้น

การพูดบอกเล่าเรื่องราว เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคำ คล้องจอง มีพฤติกรรมการพูดบอกเล่าเรื่องราวที่สูงขึ้น ที่เป็นเช่นนี้ เพราะก่อนจัดกิจกรรม เด็กส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการพูดที่ไม่กล้า

แสดงออก หรือแสดงออกน้อยมาก ไม่สามารถลำดับเหตุการณ์ได้อย่างต่อเนื่อง แต่เมื่อผู้วิจัยได้ทำการทดลอง นำหนังสือที่มีภาพเป็นเรื่องราวที่ใกล้ตัวเด็ก พบว่า เด็กให้ความสนใจและและมีความกล้าแสดงพฤติกรรมในเรื่องราวที่ตนเองสนใจ ประกอบกับครูใช้คำถามถึงเรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็กและเปิดโอกาสให้เด็กได้ออกมาพูดหรือเล่าเรื่องราวด้วยตนเอง จึงส่งผลให้หลังการจัดกิจกรรมเด็กมีพฤติกรรมการพูดแสดงความคิดเห็นที่สูงขึ้น

การพูดเป็นประโยคเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคำคล้องจอง มีพฤติกรรมการพูดเป็นประโยคที่สูงขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าก่อนจัดกิจกรรม เด็กส่วนใหญ่จะพูดสั้นๆหรือพูดคำเดียว แต่เมื่อผู้วิจัยได้ทำการทดลอง จัดกิจกรรมเล่านิทานคำคล้องจองเป็นเรื่องราวที่ใกล้ตัวเด็ก พบว่า เด็กให้ความสนใจและและมีความกล้าแสดงพฤติกรรมในเรื่องราวที่ตนเองสนใจ ประกอบกับครูใช้คำถามถึงเรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็กและเปิดโอกาสให้เด็กได้ออกมาพูดหรือเล่าเรื่องราวด้วยตนเอง จึงส่งผลให้หลังการจัดกิจกรรมเด็กมีพฤติกรรมการพูดแสดงความคิดเห็นที่สูงขึ้น

ดังนั้นเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคำคล้องจอง จึงมีพฤติกรรมการพูดที่สูงขึ้นเพราะกิจกรรมเล่านิทานคำคล้องจองเปิดโอกาสได้แสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ตนเองสนใจ กิจกรรมเล่านิทานคำคล้องจองเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีทักษะด้านการพูด ทั้งการพูดแสดงความคิดเห็น การพูดเป็นเรื่องราว และการพูดเป็นประโยค โดยครูเลือกหนังสือที่มีเนื้อหาใกล้ตัวเด็ก เพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจและอยากพูดแสดงความคิดเห็น พูดสื่อสารความหมายเกี่ยวกับเรื่องราวของตนเองให้กับผู้อื่นฟัง

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

การวิจัยครั้งนี้เปิดโอกาสให้เด็กเป็นศูนย์กลางในการพูดบอกเล่าเรื่องราวของตนเอง ซึ่งช่วยฝึกให้เด็กมีความกล้าแสดงออกในการพูด การแสดงความคิดเห็น มีความมั่นใจในตนเอง และมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนขณะทำกิจกรรม ซึ่งในระหว่างทำกิจกรรมครูควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ในกิจกรรมเล่านิทานคำคล้องจอง เมื่อเด็กมีพฤติกรรมในการพูดเล่าเรื่องราวของตนเองหรือแสดงความคิดเห็นที่ดี เพื่อนและครูควรให้การสนับสนุนชื่นชมเด็ก เช่น การปรบมือ
  2. ให้เด็กได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมในการเล่านิทานคำคล้องจอง เช่น ให้อาสาสมัครออกมาท่องนำก่อนแล้วให้เพื่อนๆท่องตาม เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป
1. ควรมีการศึกษาทักษะการฟังและการพูดไปพร้อมๆกัน โดยใช้หนังสือภาพหรือหนังสือนิทานที่มีเนื้อหาที่น่าสนใจมาเป็นตัวสร้างความสนใจให้เด็กกล้าพูด กล้าแสดงออก
  2. ในการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องจากหนังสือภาพ ควรมีสื่อ/อุปกรณ์ของจริง ให้เด็กเรียนรู้ไปพร้อมกับภาพในหนังสือ เพื่อช่วยให้เด็กมีความสนใจในกิจกรรมมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ปภัสรา โคตขุน.(2555).การกล้าแสดงออกของเด็กปฐมวัย.เข้าถึงได้จาก: <https://sites.google.com/site/prapasara/f6>.
- จรินทร์จันท์อุดมสุข.(2556).รายงานวิจัยในชั้นเรียนการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมไม่กล้าออกมาพูดหน้าชั้นเรียนอนุบาล 3/8.เข้าถึงได้จาก:www.kasintorn.ac.th.research.
- สลีวงศ์พลับ.(2555).วิจัยการส่งเสริมทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัยโดยใช้หนังสือนิทาน.เข้าถึงได้จาก:www.sl.th>temp_emp_research.
- กรมวิชาการ.(2540).คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช2540(อายุ 3-5 ปี).กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.
- ณภทรสรจรรย์.(2551).ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้คำคล้องจองประกอบภาพ.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐวดี ศิลากรณ์.(2556).ความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่น.

กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี)**.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
(2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ
3-5 ปี)**.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

ดวงเดือน ศาสตร์ภัทร.(2535).**การเปรียบเทียบทฤษฎีพัฒนาการ
เด็ก**.กรุงเทพฯ:ภาควิชาจิตวิทยา.คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

อทิตา เกตุสารานู. (2554). **ผลการจัดประสบการณ์การสอนภาษาแบบ
ธรรมชาติที่มีต่อความสามารถทาง
ภาษาของเด็กปฐมวัย**.วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.นครสวรรค์:
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

ภาค

ผนวก

แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคำคล้องจอง

สื่อ - หนังสือนิทานคำคล้องจอง เรื่องลูกหมูสามตัว

สาระสำคัญ

การเล่านิทานคำคล้องจองพร้อมภาพประกอบ เรื่องลูกหมูสามตัว ช่วยให้เด็กได้ฝึกทักษะทางภาษา การฟัง การพูด เกี่ยวกับเรื่องราว คำศัพท์ และร่วมกิจกรรมกับเพื่อนได้อย่างมีความสุข

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กสามารถพูดคำคล้องจองเป็นประโยคได้
2. เพื่อให้เด็กร่วมกิจกรรมและเล่าเรื่องราวในนิทานได้

วิธีการดำเนินกิจกรรม

ชั้นนำ

- ครูและเด็กร่วมกันร้องเพลงบ้านของฉัน พร้อมทำท่าทางประกอบ

ชั้นกิจกรรม

- ครูและเด็กร่วมกันสร้างข้อตกลงในการร่วมฟังนิทาน เรื่อง ลูกหมูสามตัวก่อน
  - เด็กๆตั้งใจฟังและพูดตามครู

- ครูอ่านเนื้อหาในนิทานและให้เด็กอ่านตามทีละหน้าพร้อมให้เด็กดูภาพประกอบ

ขั้นสรุป

- ครูและเด็กร่วมกันสรุปถึงเนื้อหาในนิทานเรื่อง ลูกหมูสามตัว

การประเมินผล

- การสังเกตการท่องคำคล้องจองตามครู
- การสังเกตการพูดสนทนาโต้ตอบกับครู

แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคำคล้องจอง

สื่อ - หนังสือนิทานคำคล้องจอง เรื่อง เจ้าหมูหุหุย

สาระสำคัญ

การเล่านิทานคำคล้องจองพร้อมภาพประกอบ เรื่อง เจ้าหมูหุหุย เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับส่วนต่างๆของร่างกาย ความปลอดภัย การเล่นกับตนเองและผู้อื่น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กสามารถเรียนรู้ในด้านพฤติกรรมการปรับตัวทางสังคม
2. เพื่อให้เด็กร่วมกิจกรรมและท่องคำคล้องจองในนิทานได้

วิธีการดำเนินกิจกรรม

ชั้นนำ

- ครูและเด็กร่วมกันร้องเพลง ส่วนประกอบของร่างกาย พร้อมทำท่าทางประกอบ

กิจกรรม

- ครูและเด็กร่วมกันสร้างข้อตกลงในการร่วมฟังนิทาน เรื่อง เจ้าหมูหุหุยก่อน

- เด็กๆตั้งใจฟังและพูด

ตามครู

- ครูอ่านเนื้อหาในนิทานและให้เด็กอ่านตามทีละหน้าพร้อมให้เด็กดูภาพประกอบ

ขั้นสรุป

- ครูและเด็กร่วมกันสรุปถึงเนื้อหาในนิทานเรื่อง ลูกหมูสามตัว
- การประเมินผล**
- การสังเกตการท่องคำคล้องจองตามครู
  - การสังเกตการพูดสนทนาโต้ตอบกับครู

แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคำคล้องจอง

สื่อ - หนังสือนิทานคำคล้องจอง เรื่อง ครอบครัวยิ้มยิ้ม
สาระสำคัญ

การเล่านิทานคำคล้องจองพร้อมภาพประกอบ เรื่อง ครอบครัวยิ้มยิ้ม ช่วยให้เด็กได้ฝึกทักษะทางภาษา การฟัง การพูด เกี่ยวกับเรื่องราว เด็กเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว รูปร่าง รูปทรง และการสื่อสารในชีวิตประจำวันและร่วมกิจกรรมกับเพื่อนได้อย่างมีความสุข

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กสามารถพูดคำคล้องจองเป็นประโยคได้
2. เพื่อให้เด็กร่วมกิจกรรมและเล่าเรื่องราวในนิทานได้

วิธีการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

- ครูและเด็กร่วมกันร้องเพลงบ้านของฉัน พร้อมทำท่าทางประกอบ
ชั้นกิจกรรม

- ครูและเด็กร่วมกันสร้างข้อตกลงในการร่วมฟังนิทาน เรื่อง ครอบ
ครัวหึ่งหึ่ง ก่อน - เด็กๆตั้งใจฟังและ
พูดตามครู

- ครูถามคำถามเกี่ยวกับวรรณกรรมเกี่ยวกับตัวละคร เช่น

- เหตุเกิดที่ไหน – เมื่อไหร่ – นิทานเรื่องนี้บอกอะไรบ้าง

- ครูอ่านเนื้อหาในนิทานและให้เด็กอ่านตามทีละหน้าพร้อมให้เด็กดู
ภาพประกอบ **ชั้นสรุป**

- ครูและเด็กร่วมกันสรุปถึงเนื้อหาในนิทานเรื่อง ครอบครัวยุ่งหึ่ง และ
ตอบคำถาม **การประเมินผล**

- การสังเกตการท่องคำคล้องจองเป็นประโยคตามครู

- การสังเกตการเล่าเรื่องราวในนิทานตอบคำถามกับครู

แบบสังเกตการพูดของเด็กปฐมวัย

ก่อน การทำกิจกรรมเล่านิทานคำคล้องจอง

คำชี้แจง ให้ใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องพฤติกรรม

		พฤติกรรมการสังเกต			
--	--	-------------------	--	--	--

9	ด.ช บุรี นทร์ บุรี													
1 0	ด.ช ณ์ฐ์ พงษ์ สมบูรณ์ ยอด													
1 1	ด.ญ ศิริ วรรณ กาลอรุณ กิจ													
1 2	ด.ญ สุทธิดา													

เกณฑ์การประเมิน

- 2 หมายถึงเด็กแสดงออกได้ด้วยตนเอง
 1 หมายถึง เด็กแสดงออกโดยมีครูคอยแนะนำ
 0 หมายถึง เด็กไม่แสดงออกเลยถึงแม้ครูจะให้คำแนะนำแล้ว

แบบสังเกตการพูดของเด็กปฐมวัย ก่อน การทำกิจกรรมเล่นิทานคำคล้องจอง

คำชี้แจง ให้ใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องพฤติกรรม

ที่	ชื่อ – สกุล	พฤติกรรมการสังเกต									คะแนน รวม	ค่า เฉลี่ย	คิด เป็น ร้อยละ
		การพูด เป็น ประโยค			การพูด เป็นเรื่อง ราว			การพูด แสดง ความคิด เห็น					
		2	1	0	2	1	0	2	1	0			

เกณฑ์การประเมิน

- 2 หมายถึงเด็กแสดงออกได้ด้วยตนเอง
- 1 หมายถึง เด็กแสดงออกโดยมีครูคอยแนะนำ
- 0 หมายถึง เด็กไม่แสดงออกเลยถึงแม้ครูจะให้คำแนะนำแล้ว

การจัดกิจกรรมการเล่านิทานคำคล้องจอง

ประวัติผู้วิจัย

นางสาวไพริน อินตานवल

เกิดวันที่ 15 พฤษภาคม 2524 อายุ 36 ปี

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 37 หมู่ 14 บ้านม่วงแวง ต.บ่อแฮ้ว

อ.เมือง จ.ลำปาง 52100

ปัจจุบันทำงานอยู่ที่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านทับหมาก สังกัด

เทศบาลตำบลบ่อแฮ้ว

ต.บ่อแฮ้ว อ.เมือง จ.ลำปาง 52100 ประสบการณ์การ

ทำงาน 6 ปี

T. 086- 9118045 Mail . pirin150524@gmail.com